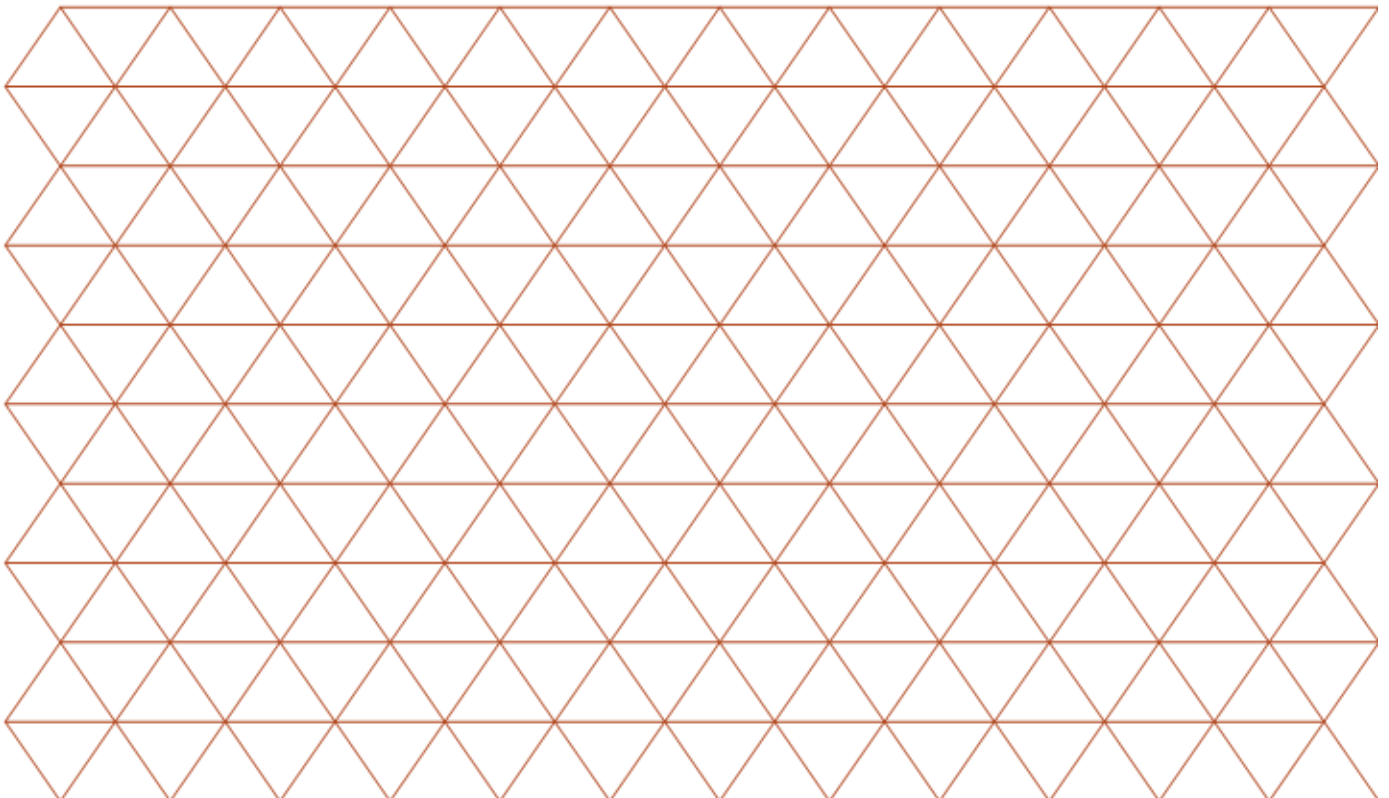

Etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2021 efter gymnasieskolan

**Sveriges officiella
statistik**

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2023-10-05

Diarienummer: 2023:167

Skolverket, Stockholm 2023

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Om statistiken	5
Insamling av uppgifter.....	5
Beskrivning av populationen.....	5
Jämförbarhet över tid.....	6
Etableringsstatus efter gymnasieskolan	7
Yrkesprogram.....	9
Etableringsstatus ett år efter yrkesprogram över tid	9
Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter yrkesprogram	12
Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat	14
Vanligaste branscherna tre år efter yrkesprogram.....	15
Etableringsstatus tre år efter lärlingsutbildning	17
Etableringsstatus ett till fem år efter yrkesprogram.....	18
Högskoleförberedande program	19
Etableringsstatus ett år efter högskoleförberedande program över tid	19
Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program.....	22
Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat	23
Vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program	24
Etableringsstatus ett till fem år efter högskoleförberedande program	24
Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats	26
Bilaga 1 Etableringsstatus.....	27
Bilaga 2 Beskrivning av population	28
Bilaga 3 Fullständiga kategorinamn för bransch	29

Sammanfattning

Här sammanfattar vi statistiken över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskola. Statistiken publiceras också i tabeller på Skolverkets webbplats. Där finns dessutom kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/>

- Andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter yrkesexamen ökade mellan 2020 och 2021, men var fortsatt lägre än mellan åren 2017 och 2019. Av de 25 000 ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2019/20 var det 46 procent som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter examen, det vill säga år 2021. Det var en ökning med två procentenheter jämfört med ungdomar som hade tagit examen året innan, där andelen ungdomar med en etablerad ställning år 2020 var 44 procent.
- Industritekniska programmet var det program där andelen ungdomar med en etablerad ställning ökat mest för de som tog examen läsåret 2019/20 jämfört med året innan. Ett år efter examen från detta program var andelen ungdomar med en etablerad ställning 9 procentenheter högre jämfört med ungdomar som tog examen året innan. Näst störst ökning fanns bland ungdomar som tog examen från vård- och omsorgsprogrammet och hantverksprogrammet där andelen ungdomar med en etablerad ställning var 5 procentenheter högre jämfört med ungdomar som tog examen året innan.
- Andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen från ett högskoleförberedande program har varit relativt konstant sedan 2015 med en marginell ökning åren 2020 och 2021. Av de 54 500 ungdomar som slutförde utbildningen med examen läsåret 2019/20 studerade 47 procent på högskola ett år efter, det vill säga år 2021. Detta var en marginell ökning jämfört med ungdomar som hade tagit examen året innan där andelen högskolestuderande år 2020 var 46 procent.
- För ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen eller studiebevis på minst 2 500 poäng var det vanligare att ha en etablerad ställning efter gymnasieskolan jämfört med jämnåriga ungdomar som avslutade sina studier i förtid.
- Andelen ungdomar som studerade på högskola var störst bland ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med studiebevis på minst 2 500 poäng hade istället i större utsträckning en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter gymnasieskolan, jämfört med de med examen.

Bakgrund

Här ger vi en kort bakgrund till statistiken över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2021 efter gymnasieskola. Vi beskriver insamlingen av uppgifterna som statistiken baseras på, vilken population den baseras på och hur statistiken går att jämföra över tid.

Om statistiken

I detta pm presenteras statistik över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2021 efter gymnasieskola. Vi redovisar även förändringar över tid mellan åren 2015 och 2021. Det centrala mått som används i statistiken är *etableringsstatus*.¹ Från och med referensår 2020 klassificeras statistiken som officiell statistik (publicerades året 2022). Tillhörande kvalitetsdeklaration finns tillgänglig i samband med offentliggörandet av statistiken.

I löpande text avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 1 083 417 ungdomar anges som 1 080 000 ungdomar och att 13 128 ungdomar anges som 13 100 ungdomar. Alla beräkningar utgår dock från icke avrundade uppgifter.

Insamling av uppgifter

Statistiken över etableringsstatus avser kalenderår. Statistiska centralbyrån (SCB) sammanställer uppgifterna på uppdrag av Skolverket. Måttet bygger på data från SCB:s LISA-databas² i vilken informationen hämtas från bland annat Sysselsättningsregistret, SCB:s Register över personer i utbildning och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens händelsedatabas. Uppgifter om individernas skolgång kommer från Skolverkets register över elever i gymnasieskolan och betyg i gymnasieskolan. Bakgrundsinformation kommer från Registret över totalbefolkningen samt Utbildningsregistret hos Statistiska centralbyrån (SCB).

Beskrivning av populationen

I detta pm redovisar vi ungdomars etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier vid olika tidpunkter efter gymnasieskolan. Vi illustrerar förändringar över tid, både genom att följa ungdomar ett antal år efter gymnasieskolan och genom att jämföra etableringsstatus mellan ungdomar som tog examen olika läsår. Vi jämför även etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat. För att möjliggöra dessa olika typer av jämförelser behöver vi utgå från olika

¹ I bilaga 1 finns mer information om måttet etableringsstatus.

² Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier. Individregistren är färdigställda cirka 16 månader efter mättidpunkt (31 december), vilket leder till en relativt lång eftersläpning för statistiken om etableringsstatus.

populationer. Här följer en kort beskrivning av de olika populationer som vi utgår från.

När vi redovisar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid utgår vi från ungdomar som tog examen olika läsår. Denna statistik omfattar ungdomar som slutförde gymnasieskolan med examen från och med läsåret 2013/14 till och med läsåret 2019/20. Vi redovisar etableringsstatus ett år efter examen vilket resulterar i en tidsserie från och med år 2015 till och med år 2021.

När vi redovisar etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan utgår vi huvudsakligen från ungdomar som slutförde sin utbildning med examen läsåret 2017/18 och var folkbokförda den 31 december 2021. Vi jämför även denna grupp med ungdomar som slutförde med studiebevis på minst 2 500 poäng och jämnåriga ungdomar som inte slutförde sina gymnasiestudier.³

När vi redovisar förändringar i etableringsstatus från ett till fem år efter gymnasieskolan följer vi upp ungdomar som slutförde gymnasieskolan med examen läsåret 2015/16. Vi redovisar deras etableringsstatus ett till fem år efter gymnasieskola, det vill säga åren 2017 till och med 2021.

Jämförbarhet över tid

Årets publicering avser perioden då covid-19-pandemin kan ha påverkat ungdomars etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskola. Arbetsmarknadsläget skiljer sig över tid och pandemin medförde stora förändringar på kort tid. Det skiljer sig även mellan olika regioner, program och inriktningar. Det är också viktigt att ha i åtanke att gymnasieskolans elever är ojämnt fördelade med avseende på tidigare grundskoleresultat.

Yrkesprogrammets elevgrupp har lägre grundskolebetyg i genomsnitt, jämfört med de högskoleförberedande programmets elevgrupp, vilket gör att grupperna redan innan sina gymnasiestudier skiljer sig åt.

År 2020 genomförde SCB några mindre justeringar i måttet etableringsstatus. Justeringarna avsåg att förbättra kategoriseringen av studerande. I detta pm redovisar vi förändringar över tid, både genom att följa ungdomar med examen ett antal år efter gymnasieskolan och genom att jämföra ungdomar som tog examen olika läsår. Det reviderade måttet används för samtliga tidpunkter och påverkar därmed inte dessa jämförelser över tid.

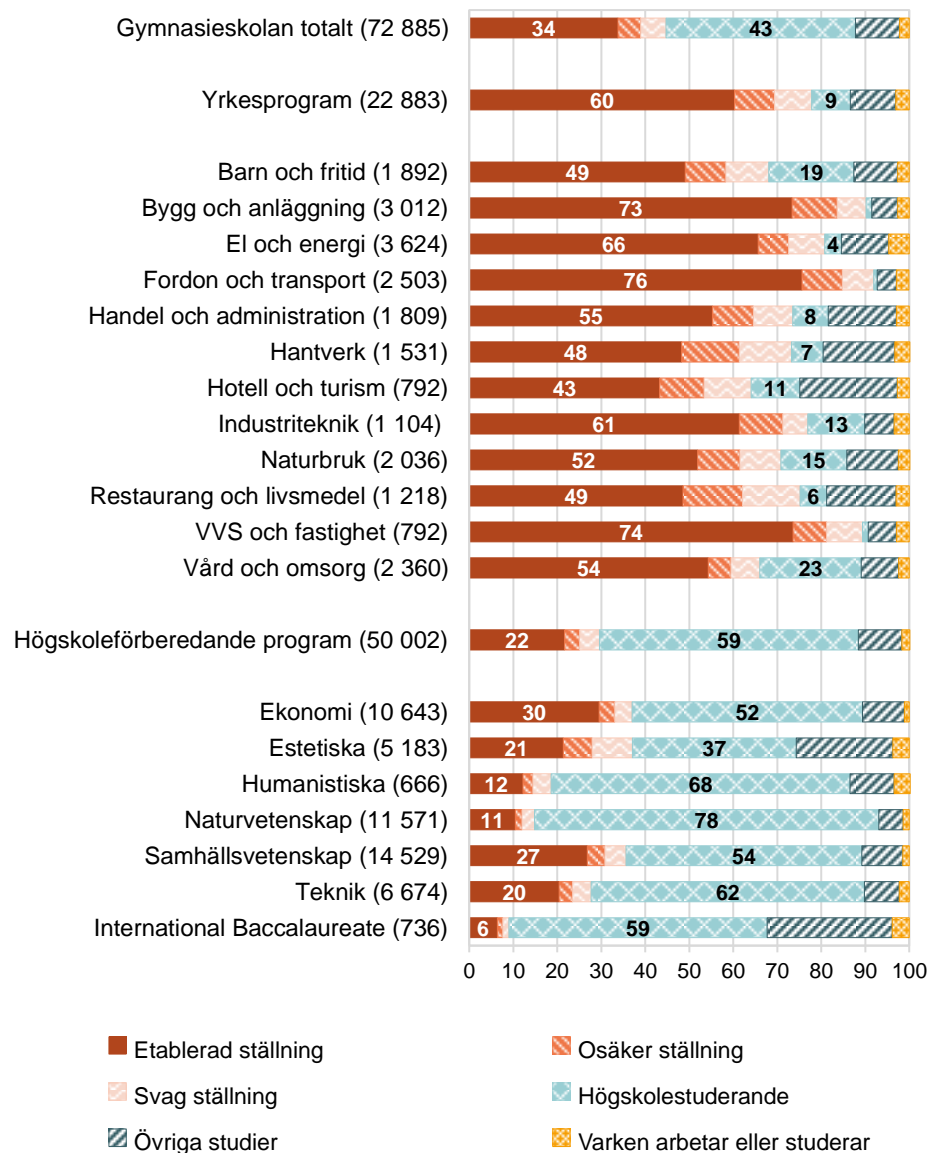
³ Se tabell 4 i bilaga 2 för en närmare beskrivning av denna population.

Etableringsstatus efter gymnasieskolan

Här presenterar vi etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan. Vi redovisar uppgifterna per program för ungdomar som slutförde sina studier med examen.

Tre år efter gymnasieexamen hade 77 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden eller studerade på högskolan. I diagram 1 visas etableringsstatus per program tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde sina studier med examen läsåret 2017/18.

Diagram 1. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) per program tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde med examen läsåret 2017/18.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

Diagrammet visar att av de 72 900 ungdomar som slutförde antingen yrkesprogram eller högskoleförberedande program hade 34 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden, medan 43 procent hade påbörjat högskolestudier.

Tre år efter yrkesexamen var andelen ungdomar med etablerad ställning på arbetsmarknaden 60 procent. Motsvarande andel för ungdomar som läste högskoleförberedande program var 22 procent. Som förväntat var ungdomarna som läst högskoleförberedande program i stället i större utsträckning högskolestuderande, andelen var 59 procent.

Av de 22 900 ungdomar som slutförde yrkesprogram var andelen med osäker eller svag ställning 9 respektive 8 procent, och andelen i övriga studier var också 10 procent. I kategorin övriga studier ingår bland annat komvux, yrkeshögskola och folkhögskola.⁴ För övriga 3 procent fanns ingen uppgift under året om arbetsinkomst eller studier.

I diagrammet visas att fordons- och transportprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet var de program där högst andel ungdomar hade en etablerad ställning tre år efter examen. Efter dessa program hade 76 respektive 74 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden. Tredje högst andel med etablerad ställning fanns för ungdomar med examen från bygg- och anläggningsprogrammet. Tre år efter det programmet hade 73 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden. Det yrkesprogram som hade högst andel högskolestuderande var vård- och omsorgsprogrammet. Ungefär en fjärdedel av ungdomarna studerade på högskolan tre år efter examen från detta program. Näst högst andel var bland ungdomar med examen från barn- och fritidsprogrammet där 19 procent var högskolestuderande tre år efter examen.

Av de 50 000 ungdomar som slutförde högskoleförberedande program var andelen med osäker eller svag ställning 3 respektive 5 procent, och andelen i övriga studier var 10 procent. För övriga 2 procent fanns ingen uppgift under året om arbetsinkomst eller studier.

För ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program var det vanligast att studera på högskola efter naturvetenskapsprogrammet. I denna grupp studerade 78 procent av ungdomarna på högskolan tre år efter examen. De program där högst andel ungdomar hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter var ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Efter dessa program hade 30 respektive 27 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden medan 52 respektive 54 procent studerade på högskola tre år efter examen. Efter estetiska programmet var 22 procent av ungdomar i övriga studier där studier på folkhögskola ingår.⁵

⁴ För mer information om studerande se rikstabell 2E.

⁵ För mer information om studerande se rikstabell 2E.

Yrkesprogram

I detta avsnitt beskriver vi etableringsstatus efter yrkesprogram.⁶ Vi börjar med att redovisa etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid för ungdomar som slutförde med yrkesexamen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2019/20, dvs etableringsstatus år 2015 till och med 2021. Vi redovisar sedan en jämförelse per program av andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen över tid.

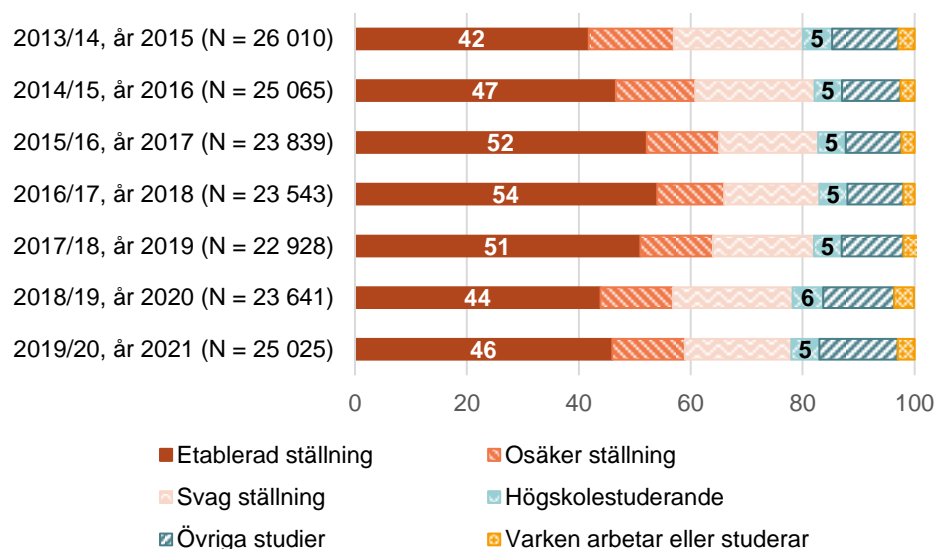
Därefter redovisar vi etableringsstatus tre år efter yrkesprogram. Vi presenterar könsskillnader i etableringsstatus, skillnader mellan ungdomar med olika studieresultat, de vanligaste branscherna efter yrkesprogrammen samt etableringsstatus efter lärlingsutbildning.

Vi avslutar avsnittet med att redovisa förändringar i etableringsstatus ett till fem år efter examen.

Etableringsstatus ett år efter yrkesprogram över tid

Diagram 2 visar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från yrkesprogram läsåret 2013/14 till och med läsåret 2019/20. Det är viktigt att ha i åtanke att det inte är samma grupp av ungdomar vi följer över tid utan olika elevgrupper vars egenskaper, som till exempel programsammansättning, kan skilja sig åt något mellan åren. De aktuella åren som tidsserien täcker in är etableringsstatus år 2015 till och med 2021. Under år 2021 hade covid-19-pandemin fortsatt påverkan på arbetsmarknaden.

Diagram 2. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2013/14–2019/20.

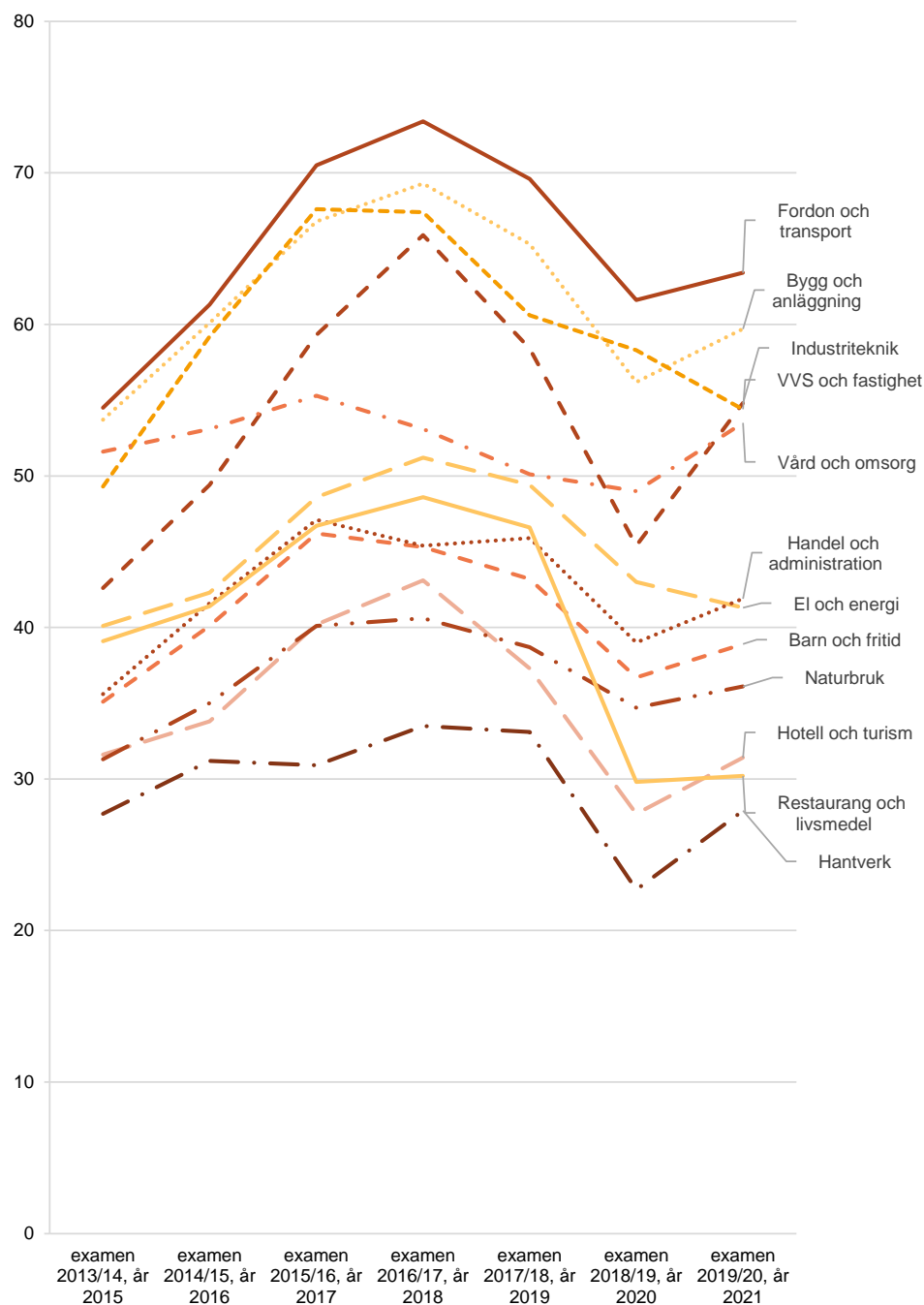
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2 för 2015 och 2016, tabell 1A för 2017–2021. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

⁶ Här ingår både skolförlagd utbildning och lärlingsutbildning. I diagram 6 särredovisas lärlingsutbildning.

Diagrammet visar att andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter yrkesexamen ökade något mellan 2020 och 2021, men var fortsatt lägre än mellan åren 2017 och 2019. Av de 25 000 ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2019/20 var det 46 procent som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter examen, det vill säga år 2021. Det var en ökning med två procentenheter jämfört med ungdomar som hade tagit examen året innan, där andelen ungdomar med en etablerad ställning år 2020 var 44 procent. Andelen ungdomar som hade en svag ställning på arbetsmarknaden var något lägre för ungdomar som tog examen läsåret 2019/20, jämfört med ungdomar som tog examen de tidigare läsåren.

Diagram 3 visar andelen ungdomar med etablerad ställning ett år efter examen för respektive yrkesprogram. För att möjliggöra en jämförelse över tid för respektive program presenterar vi endast andelen ungdomar med etablerad ställning. Det är bra att ha i åtanke att vissa program, till exempel barn- och fritidsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet, har en högre andel ungdomar som går vidare till högskola.

Diagram 3. Andelen ungdomar (procent) med en etablerad ställning ett år efter gymnasieskolan, per program. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2013/14–2019/20.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 4 för 2015 och 2016, tabell 1B för 2017–2021.

Det övergripande mönstret som diagrammet visar är att för ungdomar som tog examen läsåret 2019/20 har andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter ökat jämfört med ungdomar som tog examen året innan.

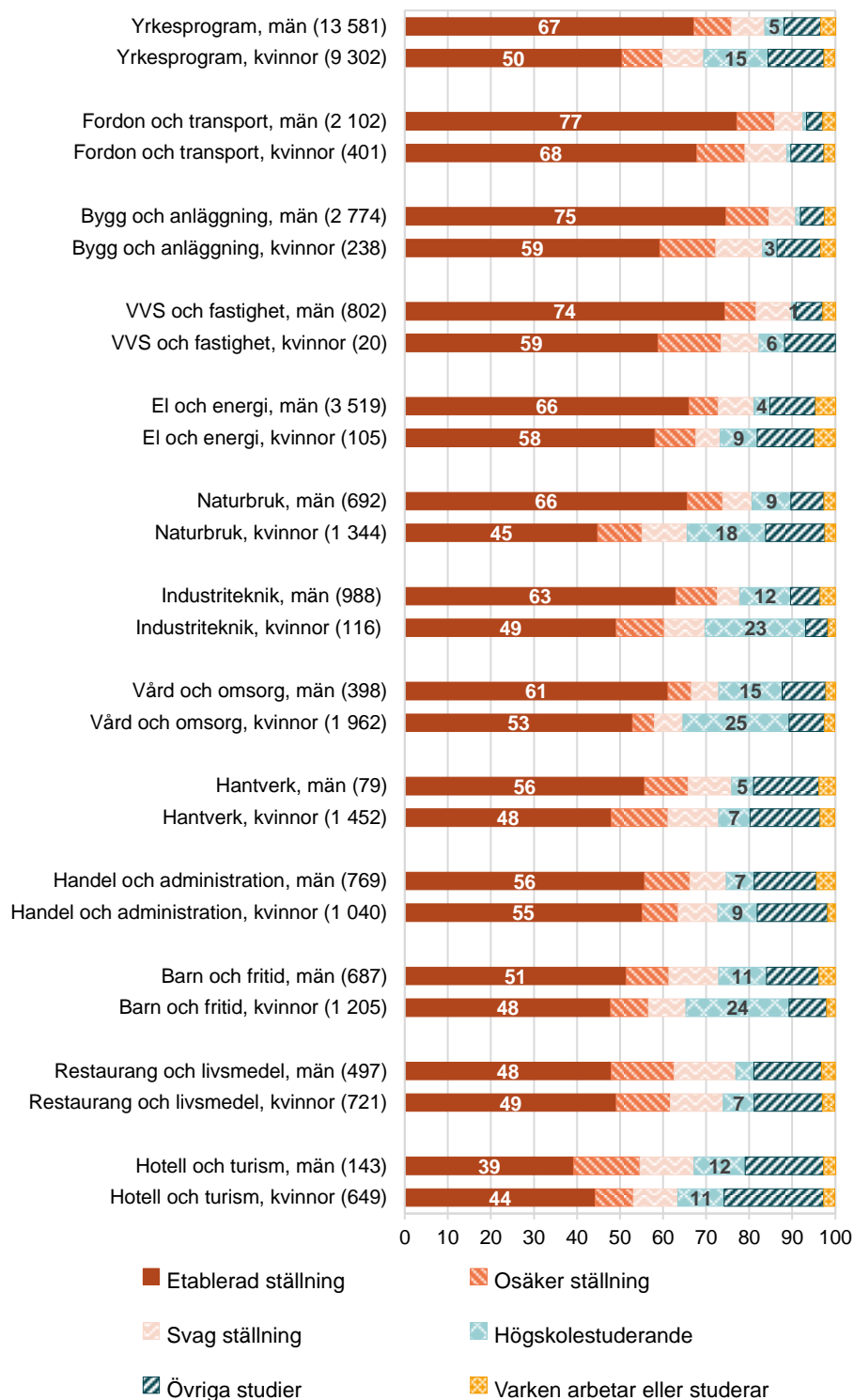
Det industritekniska programmet var det program där andelen ungdomar med en etablerad ställning ökat mest för de som tog examen läsåret 2019/20 jämfört med året innan. Ett år efter examen från detta program var andelen ungdomar med en

etablerad ställning 9 procentenheter högre jämfört med ungdomar som tog examen året innan. Näst störst ökning fanns bland ungdomar som tog examen från vård- och omsorgsprogrammet och hantverksprogrammet där andelen ungdomar med en etablerad ställning var 5 procentenheter högre jämfört med ungdomar som tog examen året innan. Andelen ungdomar med en etablerad ställning hade ökat med omkring 2–4 procentenheter för de flesta andra program. För två program var andelen ungdomar med en etablerad ställning dock lägre. För ungdomar som tog examen läsåret 2019/20 från el- och energiprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet hade andelen ungdomar med en etablerad ställning minskat med 2 respektive 4 procentenheter jämfört med ungdomar som tog examen året innan.

Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter yrkesprogram

Diagram 4 visar könsskillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från ett yrkesprogram.

Diagram 4. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2017/18. N = 22 883.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B.

Som visas i diagrammet var andelen män med en etablerad ställning på arbetsmarknaden generellt högre än andelen kvinnor. Andelen män med en etablerad ställning var 67 procent jämfört med 50 procent för kvinnor. Andelen högskolestuderande var däremot högre för kvinnor jämfört med män, 15 procent

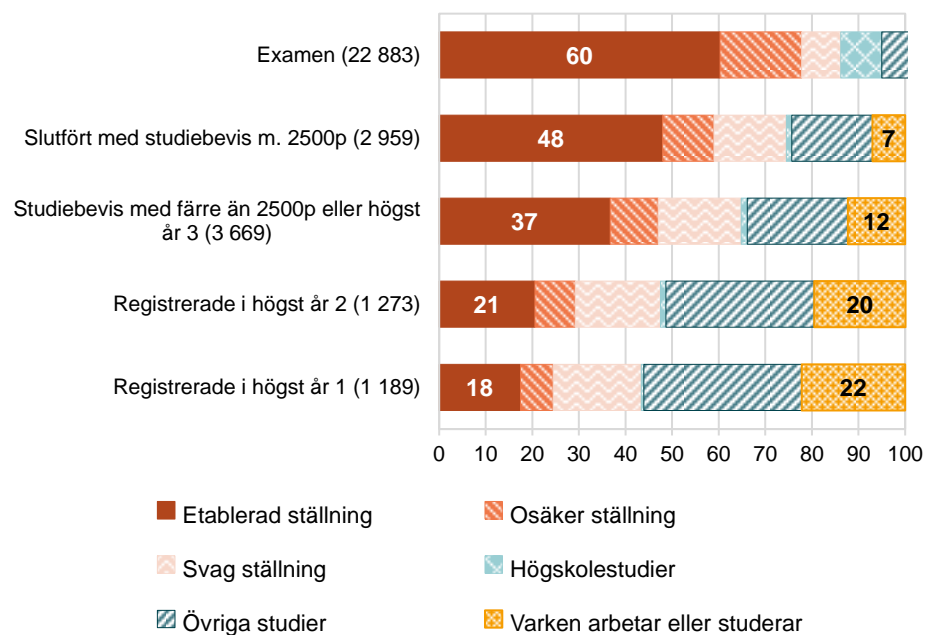
respektive 5 procent. Könsfördelningen var generellt jämnare i de andra kategorierna. Det var dock en något högre andel kvinnor som var i övriga studier. Vid tolkningen av könsskillnader per program bör man ha i åtanke att könsfördelningen på många yrkesprogram är mycket skev. Det kan även finnas könsskillnader i fördelningen på inriktningar inom samma program. Vid låga antal kan underlaget vara mer osäkert och jämförelser bör därför göras med försiktighet.

Könsskillnaderna i andelen ungdomar med etablerad ställning var störst för ungdomar som tog examen från naturbruksprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet (med reservation för att antalet kvinnor med examen från bygg- och anläggningsprogrammet var lågt). Efter examen från dessa program var det vanligare för män att ha en etablerad ställning på arbetsmarknaden jämfört med kvinnor. Efter examen från naturbruksprogrammet var det vanligare för kvinnor att vara högskolestuderande jämfört med män. Detta var ett mönster som fanns för flera yrkesprogram, t ex vård- och omsorgsprogrammet, industritekniska programmet och barn- och fritidsprogrammet. Efter examen från bygg- och anläggningsprogrammet var högskolestudier ovanligt både för män och kvinnor. Det var däremot vanligare för kvinnor att ha en svag ställning på arbetsmarknaden eller ingå i övriga studier jämfört med män. Även efter examen från fordons- och transportprogrammet var det vanligare för kvinnor än män att ha en svag ställning på arbetsmarknaden eller att vara i övriga studier. Handels- och administrationsprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet var de program där könsfördelningen i andelen ungdomar med etablerad ställning var jämnare.

Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat

Diagram 5 visar skillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som har läst yrkesprogram med olika studieresultat. Här jämför vi ungdomar som har slutfört gymnasieskolan, antingen med examen eller med studiebevis på minst 2 500 poäng, med jämnåriga ungdomar som inte har slutfört gymnasieskolan. Den sistnämnda gruppen är alltså ungdomar som är jämnåriga med de som har slutfört gymnasieskolan men de har avslutat sina gymnasiestudier i förtid. Detta innebär att det kan ha gått olika lång tid sen de sist var registrerade i gymnasieskolan. Den gruppen delas in i tre grupper: ungdomar med studiebevis med färre än 2 500 poäng alternativt varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2 och ungdomar som varit registrerade i högst år 1. Det är bra att ha i åtanke att storleken på grupperna varierar stort, till exempel är antalet ungdomar med examen många fler jämfört med antalet ungdomar som varit registrerade i högst år 1 på ett yrkesprogram.

Diagram 5. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2017/18 alternativt påbörjat gymnasiestudier på yrkesprogram och födda 1999.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A.

Diagrammet visar att för ungdomar som har yrkesexamen eller studiebevis på minst 2 500 poäng var det vanligare att ha en etablerad ställning tre år efter gymnasieskolan jämfört med jämnåriga ungdomar som avslutade sina studier i förtid. Andelen ungdomar med en etablerad ställning var högst bland ungdomar som slutfört yrkesprogram med examen, 60 procent. För jämnåriga ungdomar med studiebevis på färre än 2 500 poäng eller som varit registrerade i år 3 var andelen med en etablerad ställning 37 procent. I denna grupp var 22 procent i övriga studier och 12 procent var varken i arbete eller studier. Lägst andel ungdomar med en etablerad ställning var det bland jämnåriga ungdomar som varit registrerade i högst år 2 eller år 1 på ett yrkesprogram. I dessa grupper ingick ungefär en tredjedel i övriga studier som omfattar bland annat studier på komvux och folkhögskola. Av ungdomarna som varit registrerade i högst år 1 var det högst andel ungdomar som varken var i arbete eller studier, 22 procent. Detta kan jämföras med ungdomar som hade tagit yrkesexamen där motsvarande andel var 3 procent.

Vanligaste branscherna tre år efter yrkesprogram

I tabell 1 visas de vanligaste branscherna per program för ungdomar tre år efter att de tog yrkesexamen läsåret 2017/18. För varje program redovisas de två branscherna med högst andelar ungdomar.

Tabell 1. Vanligaste branscherna tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar med examen från ett yrkesprogram och som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden år 2021.

Program	Antal ungdomar med en etablerad ställning på arbetsmarknaden	Vanligaste branscherna per program
Barn och fritid (BF)	929	Utbildningsväsendet (38 %), Vård och omsorg, socialtjänst (18 %)
Bygg och anläggning (BA)	2211	Byggindustri (65 %), Tillverkningsindustri (11 %)
El och energi (EE)	2382	Byggindustri (45 %), Tillverkningsindustri (17 %)
Fordon och transport (FT)	1892	Handel m.m. (34 %), Transport- och magasineringsföretag (32 %)
Handel och administration (HA)	1001	Handel m.m. (54 %), Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik m.m (9 %)
Hantverk (HV)	740	Handel m.m. (32 %), Kultur, nöje och fritid m.m. (21 %)
Hotell och turism (HT)	343	Handel m.m. (31 %), Hotell och restauranger (19 %)
Industrieknik (IN)	678	Tillverkningsindustri (70 %), Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik m.m. (9 %)
Naturbruk (NB)	1056	Jordbruk, skogsbruk och fiske (22 %), Handel m.m. (18 %)
Restaurang och livsmedel (RL)	592	Hotell och restauranger (34 %), Handel m.m. (24 %)
VVS och fastighet (VF)	583	Byggindustri (65 %), Tillverkningsindustri (10 %)
Vård och omsorg (VO)	1281	Vård och omsorg, socialtjänst (81 %), Handel m.m. (4 %)

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2G

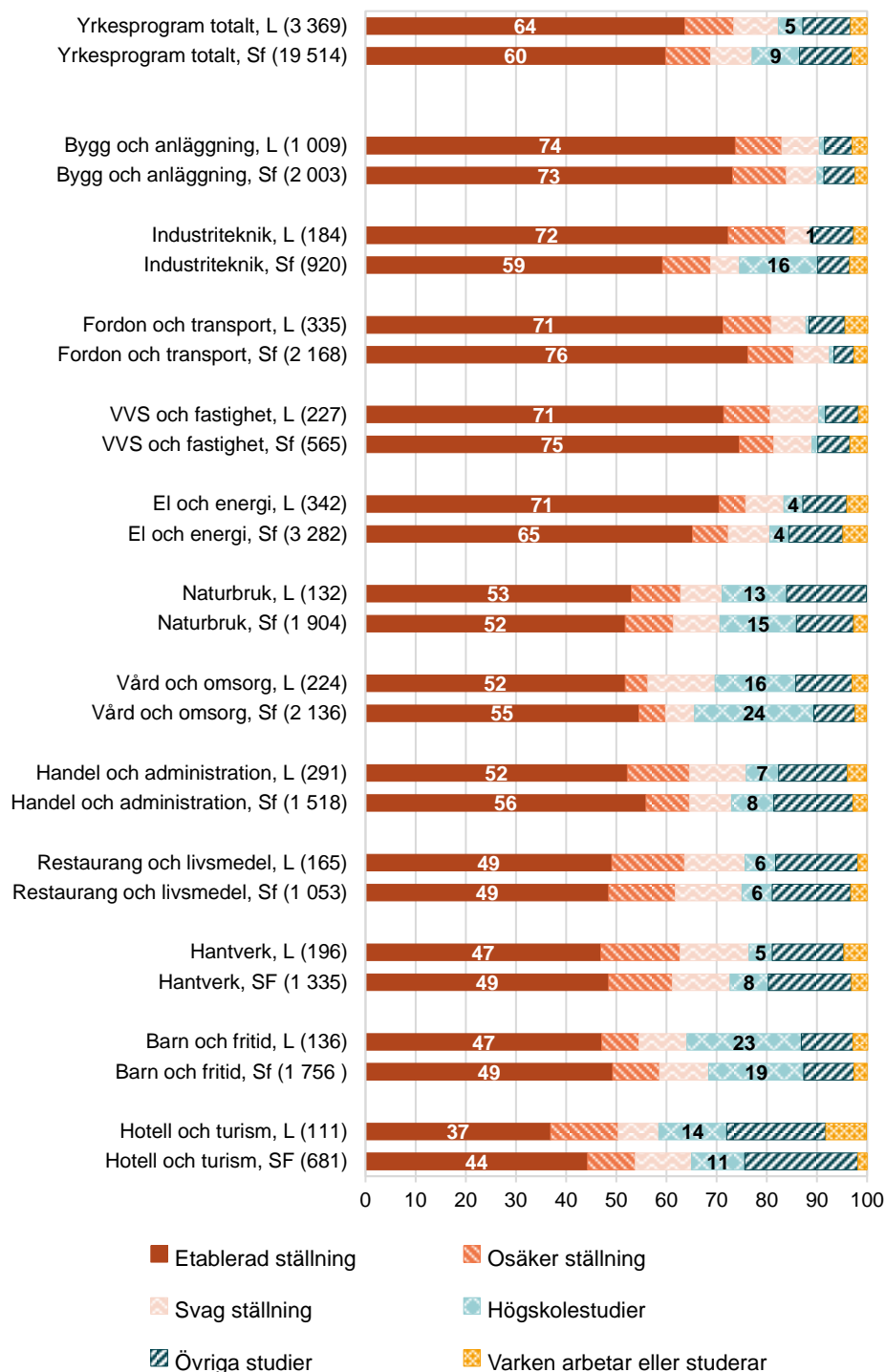
Kommentar: Bransch redovisas utifrån definitionen enligt SNI 2007 (2-ställig kod), en standard för svensk näringsgrensindelning. För fullständiga kategorinamn se bilaga 3. Det kan vara värt att notera att serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar ingår i kategorin Handel m.m.

Det som framgår av tabell 1 är bland annat att ungdomar som tog examen från bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet i stor utsträckning arbetade inom byggindustrin eller tillverkningsindustrin tre år efter examen. Ungdomar som tog examen från vård- och omsorgsprogrammet arbetade i stor utsträckning inom vård- och omsorgsbranschen. Ungdomar med examen från hotell- och turismprogrammet arbetade i större utsträckning i handelsbranschen än i hotell- och restaurangbranschen.

Etableringsstatus tre år efter lärlingsutbildning

I diagram 6 jämför vi etableringsstatus efter examen från lärlingsutbildning och skolförlagd utbildning.

Diagram 6. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter lärlingsutbildning respektive skolförlagd utbildning, per program. Ungdomar som slutförde med yrkesexamen läsåret 2017/18.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2F. L: Lärlingsutbildning, Sf: Skolförlagd utbildning.

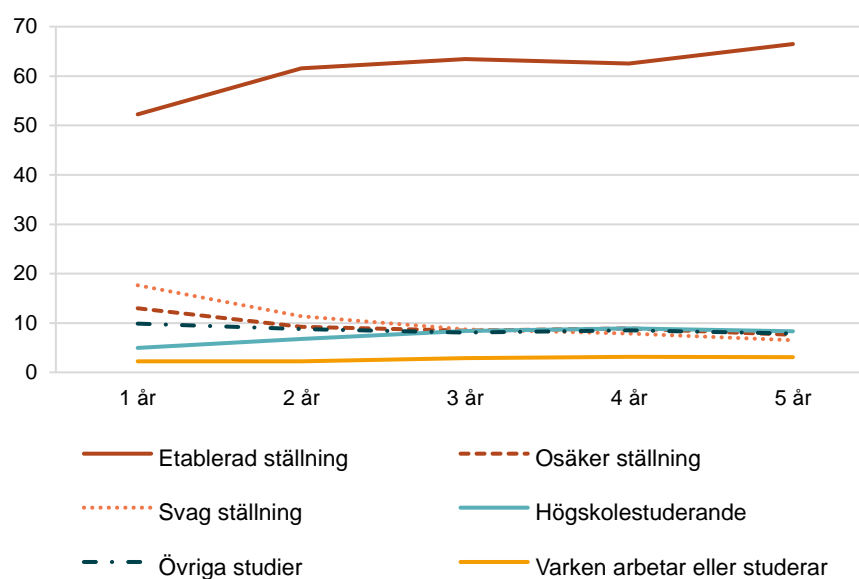
I diagrammet ser vi att 3 400 ungdomar tog en yrkesexamen från en lärlingsutbildning jämfört med de 19 500 som tog examen från en skolförlagd utbildning. Av de som tog examen från en lärlingsutbildning var andelen med etablerad ställning något högre jämfört med ungdomar som tog examen från en skolförlagd utbildning, 64 respektive 60 procent.

Andelen ungdomar med en etablerad ställning var för många program ungefär samma nivå för ungdomar som läste en lärlingsutbildning och med ungdomar som läste en skolförlagd utbildning. För en del program var andelen högre för ungdomar som läste en lärlingsutbildning. Störst skillnad var det bland ungdomar som hade läst lärlings- respektive skolförlagd utbildning på industritekniska programmet, där det var 72 respektive 59 som hade en etablerad ställning tre år efter examen. Dock bör det påpekas att underlaget kan vara osäkert eftersom det är betydligt färre ungdomar som läser lärlingsutbildning. Fördelningen av andelen elever per inriktning skiljer sig dessutom från skolförlagd utbildning, likaså kan etableringsstatus variera mellan inriktningar på samma program. Jämförelser mellan lärlingsutbildning och skolförlagd utbildning behöver därför göras med viss försiktighet.

Etableringsstatus ett till fem år efter yrkesprogram

Här beskriver vi utvecklingen i etableringsstatus från ett till fem år efter yrkesprogram. Diagram 7 visar etableringsstatus ett till fem år efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2015/16.

Diagram 7. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett till fem år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2015/16. N = 23 638.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 3A för år 2021, tabell 2A för år 2019 och tabell 1A för år 2017. Till diagrammet exkluderas uppgifter för ungdomar som saknade uppgifter om etableringsstatus för år 2017, 2018, 2019 och/eller 2020. Det gäller ungefär 50 individer. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

I diagram 7 visas att 67 procent av de 23 600 ungdomar som tog en yrkesexamen läsåret 2015/16 hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter fem år. Detta var en liten ökning jämfört med fyra år efter examen där andelen var 63 procent, vilket även var ungefär samma nivå som för två och tre år efter examen. Den största ökningen skedde mellan ett och två år efter examen. Under den tiden minskade andelen ungdomar med svag eller osäker ställning, i linje med att andelen etablerade ökade. Andelen ungdomar som studerade på högskola ökade något över tid, från 5 till 8 procent. Andelen ungdomar i övriga studier var något högre de första två åren jämfört med högskolestudier men minskade något över tid för att sen fem år efter ligger på samma nivå. Lägst andel var det i gruppen ungdomar som varken arbetade eller studerade, omkring 3 procent, och andelen var relativt konstant över tid.

Högskoleförberedande program

I detta avsnitt beskriver vi etableringsstatus efter högskoleförberedande program. Vi börjar med att redovisa etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid för ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2019/20, dvs etableringsstatus år 2015 till och med 2021. Vi redovisar sedan en jämförelse per program av andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen över tid.

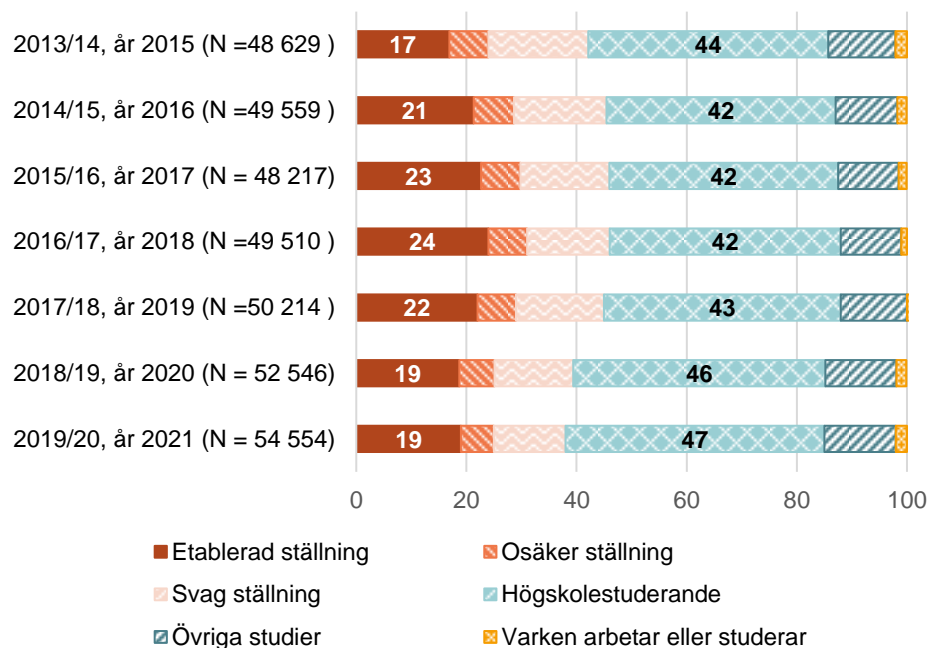
Därefter redovisar vi etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program. Vi presenterar könsskillnader i etableringsstatus, skillnader mellan ungdomar med olika studieresultat, samt de vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program.

Vi avslutar avsnittet med att redovisa förändringar i etableringsstatus ett till fem år efter examen.

Etableringsstatus ett år efter högskoleförberedande program över tid

Diagram 8 visar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program läsåret 2013/14 till och med läsåret 2019/20. Det är viktigt att ha i åtanke att det inte är samma grupp vi följer över tid utan olika elevgrupper vars egenskaper, som till exempel programsammansättning, kan skilja sig åt något mellan åren. De aktuella åren som tidsserien täcker in är etableringsstatus år 2015 till och med 2021. Under år 2021 hade covid-19-pandemin fortsatt påverkan på arbetsmarknaden.

Diagram 8. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2013/14 till och med 2019/20.

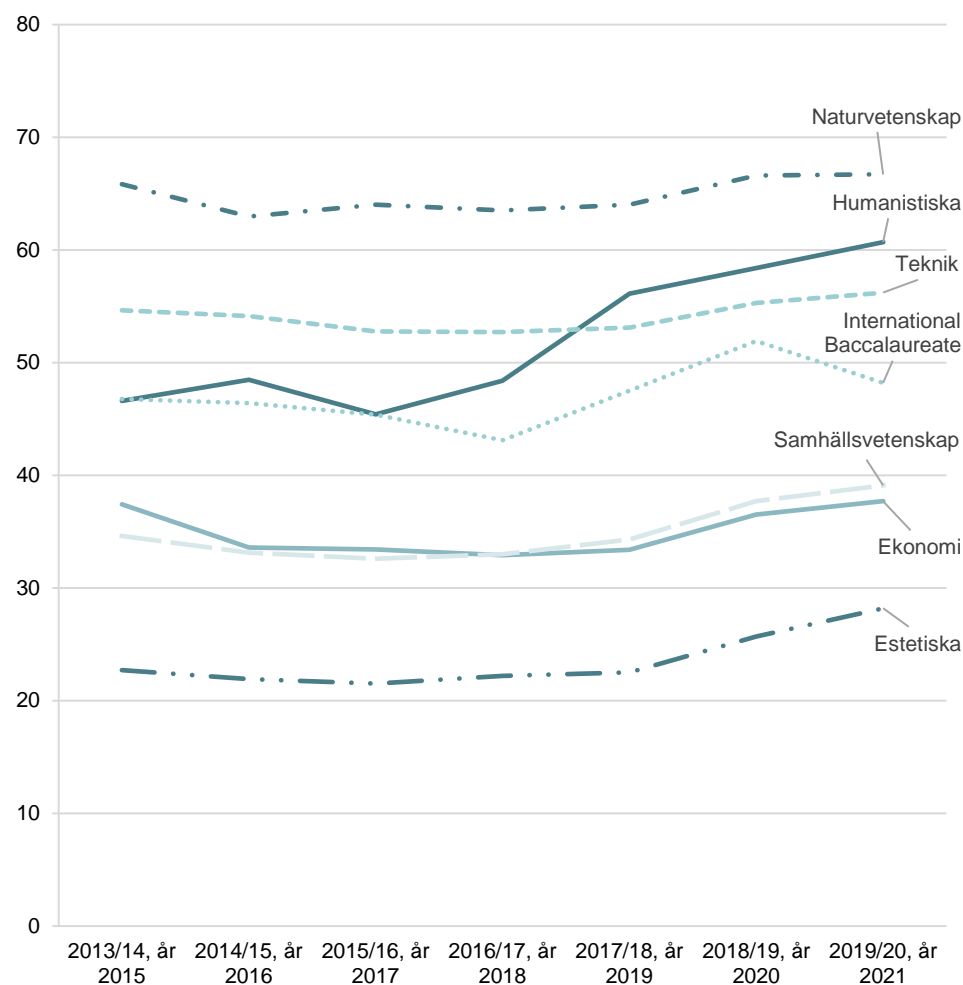

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2 för 2015 och 2016, tabell 1A för 2017–2021. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet utifrån det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

Diagrammet visar att andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen från ett högskoleförberedande program har varit relativt konstant sedan 2015 med en ökning år 2020 och 2021. Av de 54 600 ungdomar som slutförde utbildningen med examen läsåret 2019/20 var det 47 procent som var högskolestuderande ett år efter, det vill säga år 2021. Detta var en marginell ökning jämfört med ungdomar som hade tagit examen året innan där andelen som var högskolestuderande år 2020 var 46 procent. Andelen ungdomar som tog examen läsåret 2019/20 och hade en etablerad ställning ett år efter var 19 procent. Detta var en samma andel jämfört med ungdomar som tog examen året innan.

Diagram 9 visar andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen för respektive program. För att möjliggöra en jämförelse över tid för respektive program presenterar vi endast andelen ungdomar som var högskolestuderande. Det är bra att ha i åtanke att vissa program, till exempel ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet, har en högre andel ungdomar som var etablerade på arbetsmarknaden efter examen.

Diagram 9. Andelen ungdomar (procent) som var högskolestuderande ett år efter gymnasieskolan, per högskoleförberedande program. Ungdomar som slutförde med examen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2019/20.

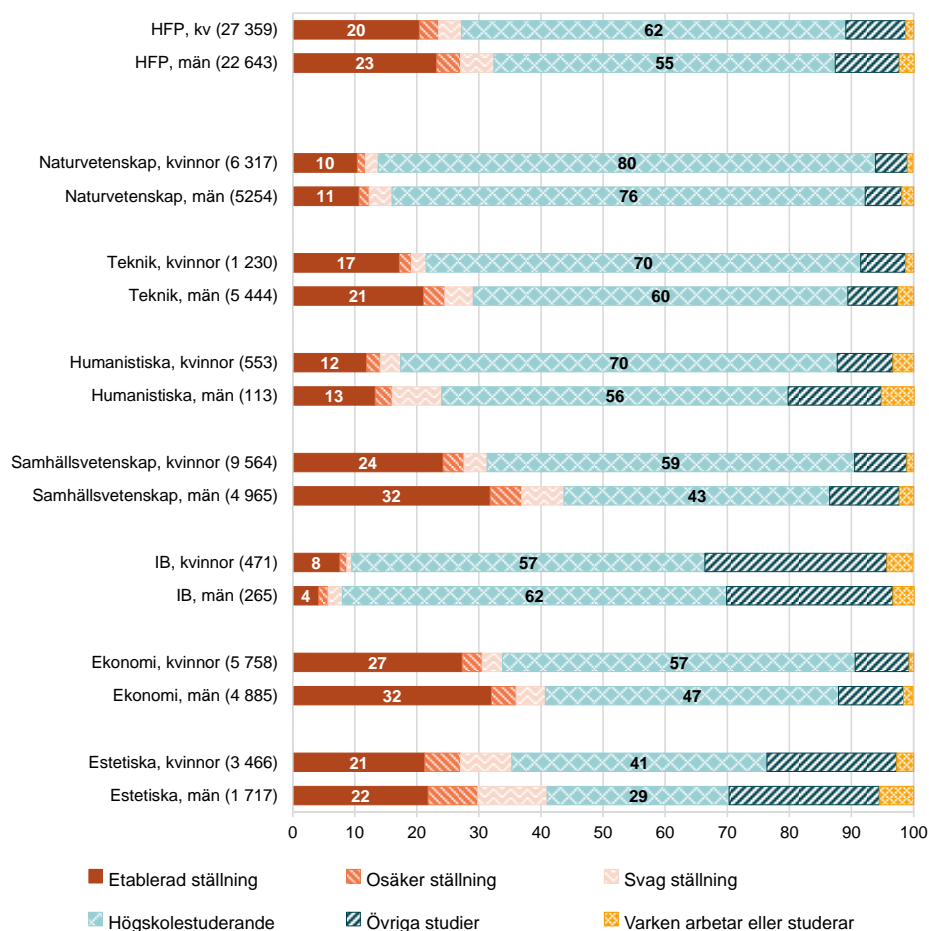
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 4 för 2015 och 2016, tabell 1B för 2017–2021. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

Diagrammet visar att det för de flesta högskoleförberedande program har varit relativt små skillnader över tid i andelen som läser vidare på högskola ett år efter gymnasieskolan. För de flesta högskoleförberedande program har andelen som läser vidare till högskola ett år efter examen ökat marginellt mellan 2020 och 2021 och även generellt något högre jämfört med år 2015. Andelen ungdomar som var högskolestuderande har ökat mest över tid bland ungdomar som tog examen från humanistiska programmet. Det är dock bra att ha i åtanke att detta program är minst sett till antal ungdomar vilket gör att procentuella förändringar ofta kan bli större än för andra program som fler ungdomar har läst.

Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program

Diagram 10 visar könsskillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program.

Diagram 10. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2017/18. N = 50 002.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

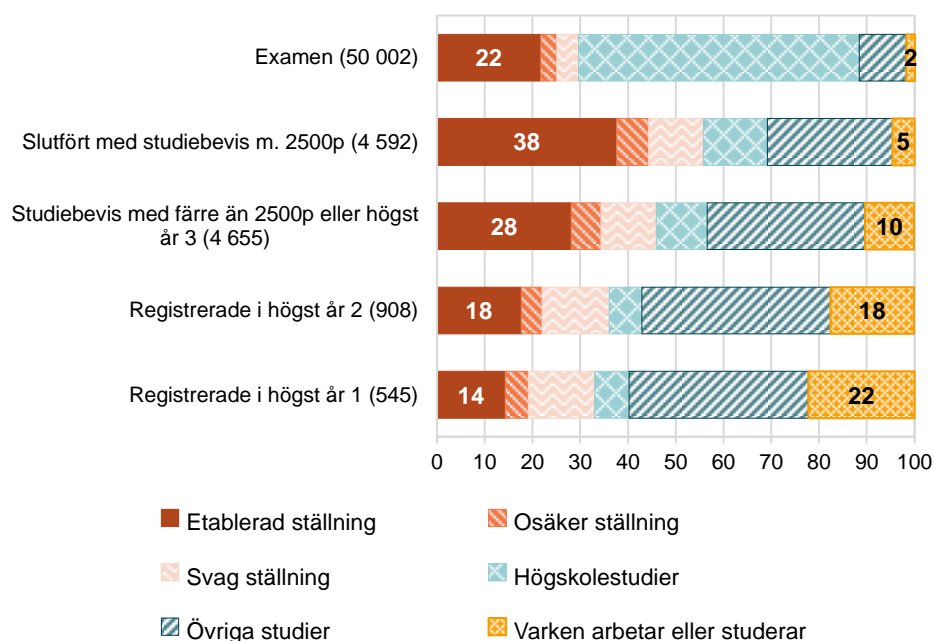
Som visas i diagrammet var andelen kvinnor som var högskolestuderande något högre jämfört med andelen män, 62 procent respektive 55 procent. Andelen ungdomar som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden var däremot något högre för män jämfört med kvinnor, 23 procent respektive 20 procent. Könsfördelningen i övriga kategorier var relativt jämn.

Det var generellt sett samma mönster på alla högskoleförberedande program. Störst skillnad mellan könen fanns för ungdomar med examen från samhällsvetenskapsprogrammet. Efter det programmet studerade 59 procent av kvinnorna och 43 procent av männen på högskola. Samtidigt hade 32 procent av männen en etablerad ställning på arbetsmarknaden medan andelen för kvinnorna var 24 procent.

Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat

Diagram 11 visar skillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som hade läst högskoleförberedande program med olika studieresultat. Här jämförs ungdomar som slutförde gymnasieskolan, antingen med examen eller med studiebevis på minst 2 500 poäng, med jämnåriga ungdomar som inte hade slutfört gymnasieskolan. Den sistnämnda gruppen är alltså ungdomar som var jämnåriga med de som hade slutfört gymnasieskolan men de har avslutat sina gymnasiestudier i förtid. Detta innebär att det kan ha gått olika lång tid sen de sist var registrerade i gymnasieskolan. Den gruppen delas in i ytterligare tre grupper: ungdomar med studiebevis med färre än 2 500 poäng alternativt varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2 och ungdomar som varit registrerade i högst år 1. Det är bra att ha i åtanke att storleken på grupperna varierar stort, till exempel är antalet ungdomar med examen många fler jämfört med antalet ungdomar som varit registrerade i högst år 1 på ett högskoleförberedande program.

Diagram 11. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program läsåret 2017/18 alternativt påbörjat gymnasiestudier på högskoleförberedande program och födda 1999.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A

Diagrammet visar att andelen ungdomar som studerar på högskola var allra störst bland ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med studiebevis på minst 2 500 poäng hade i större utsträckning en etablerad ställning på arbetsmarknaden jämfört med de med examen. Jämnåriga ungdomar som inte hade slutfört gymnasieskolan med examen eller studiebevis på minst 2 500 poäng var i mindre utsträckning etablerade på arbetsmarknaden och i ännu mindre

utsträckning högskolestuderande. Dessa grupper var istället i övriga studier. Av ungdomar som hade varit registrerade i högst år 1 på ett högskoleförberedande program var det 38 procent som var i övriga studier där komvux och folkhögskolan ingår. I denna grupp var det högst andel ungdomar som var varken i arbete eller studier, 22 procent. Detta kan jämföras med ungdomar som hade tagit examen där motsvarande andel var 2 procent.

Vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program

Tabell 2 visar de vanligaste högskolestudierna efter respektive program för ungdomar som tog examen och läste på högskola tre år efter examen. För varje program redovisas de två studieområden med högst andel ungdomar.

Tabell 2. Vanligaste högskolestudierna tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar med examen från ett högskoleförberedande program och som studerade på högskola år 2021.

Program	Antal ungdomar som var högskolestuderande	Vanligaste högskolestudierna per program
Ekonomi (EK)	5576	Samhällsvetenskap, juridik m.m. (67 %), Pedagogik och lärarutbildning (8 %)
Estetiska (ES)	1928	Humaniora och konst (36 %), Samhällsvetenskap, juridik m.m. (22 %)
Humanistiska (HU)	452	Humaniora och konst (33 %), Samhällsvetenskap, juridik m.m. (32 %)
Naturvetenskap (NA)	9061	Teknik och tillverkning (40 %), Hälsa- och sjukvård samt social omsorg (24 %)
Samhällsvetenskap (SA)	7787	Samhällsvetenskap, juridik m.m. (44 %), Hälsa- och sjukvård samt social omsorg (19 %)
Teknik (TE)	4144	Teknik och tillverkning (65 %), Naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik (12 %)

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2H

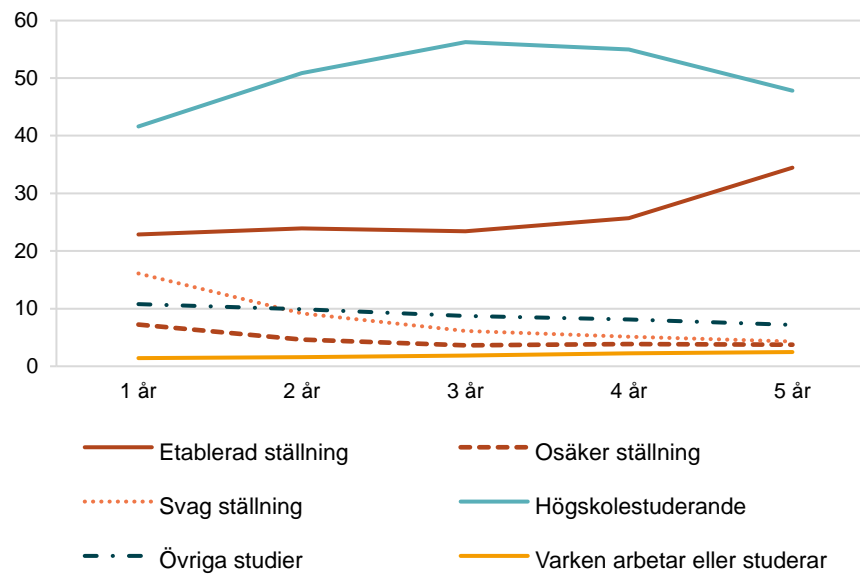
I tabell 2 framgår det att av de ungdomar som studerade på högskola tre år efter naturvetenskapsprogrammet eller samhällsvetenskapsprogrammet läste de flesta inom teknik och tillverkning respektive samhällsvetenskap, juridik m.m. Av de som studerade på högskola tre år efter ekonomiprogrammet läste de flesta inom samhällsvetenskap, juridik m.m., där ämnena nationalekonomi, ekonomisk historia samt företagsekonomi ingår.

Etableringsstatus ett till fem år efter högskoleförberedande program

Här beskriver vi utvecklingen i etableringsstatus från ett till fem år efter högskoleförberedande program. Diagram 12 visar etableringsstatus ett till fem år

efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2015/16.

Diagram 12. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett till fem år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2015/16. N = 47 424.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 3A för år 2021, tabell 2A för år 2019 och tabell 1A för år 2017. Till diagrammet exkluderas uppgifter för ungdomar som saknade uppgifter om etableringsstatus för år 2017, 2018, 2019 och/eller 2020. Det gäller ungefär 250 individer. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

I diagram 12 visas att andelen ungdomar som var högskolestuderande var högst tre år efter examen och minskade därefter. Fem år efter gymnasieskolan var andelen högskolestuderande fortfarande något högre än ett år efter examen, 48 procent jämfört med 42 procent. Andelen ungdomar med en etablerad ställning ökade mest mellan fyra och fem år efter examen. Andelen ungdomar med osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden minskade över tid, främst mellan ett och två år efter examen. Andelen ungdomar som var i övriga studier minskade gradvis över tid.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats.
www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › [skolform] › [statistikområde]

› [läsåår, termin, år] › [Tabell XX].

Bilaga 1 Etableringsstatus

Det centrala mått som används i statistiken är *etableringsstatus*. I tabell 3 visas mer information om definitionerna som gäller för de olika kategorierna.

Tabell 3. Villkor för kategorisering av personer enligt måttet etableringsstatus.

Status	Definition
Etablerad på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst på minst den övre inkomstgränsen Sysselessatt enligt sysselessättningsregistrets definition (november månad) Ingen förekomst av arbetslöshet på hel-/deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier under året
Osäker ställning på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst på minst den lägre inkomstgränsen och upp till den övre inkomstgränsen Inte klassificerad som studerande ELLER Förvärvsinkomst på minst den övre inkomstgränsen och minst ett av följande villkor: a) Under året förekomst av arbetslöshet på hel- eller deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier, upp till 274 dagar, b) Inte klassificerad som sysselessatt enligt sysselessättningsregistrets definition Inte klassificerad som studerande
Svag ställning på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst upp till den lägre inkomstgränsen Inte klassificerad som studerande ELLER Förvärvsinkomst på minst den lägre inkomstgränsen samt under året förekomst av arbetslöshet på hel- eller deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier, mer än 274 dagar Inte klassificerad som studerande
Högskolestuderande	Registrerad på högskolans grundutbildning vårterminen eller höstterminen och har erhållit någon form av studiemedel samma år och/eller har avklarade högskolepoäng samma år Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden ELLER Registrerad på högskolans forskarutbildning vårterminen eller höstterminen Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden
Övriga studier	Erhållit någon form av studiemedel under aktuellt år eller har avklarade poäng från komvux under aktuellt år Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden eller högskolestuderande
Varken arbete eller studier	Avsaknad av förvärvsinkomst aktuellt år Inte klassificerad som studerande

Inkomstgränserna för åren 2017, 2019 och 2021:

- 2017: Lägre inkomstgräns 166 800 kr, högre inkomstgräns 197 100 kr
- 2019: Lägre inkomstgräns 174 800 kr, högre inkomstgräns 206 500 kr
- 2021: Lägre inkomstgräns 183 800 kr, högre inkomstgräns 217 100 kr

Bilaga 2 Beskrivning av population

När vi redovisar etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan utgår vi huvudsakligen från ungdomar som slutförde sin utbildning med examen läsåret 2017/18 och var folkbokförda den 31 december 2021. Vi jämför även denna grupp med ungdomar som slutförde sina gymnasiestudier med studiebevis på minst 2 500 poäng samt även jämnåriga ungdomar som inte slutförde sina gymnasiestudier. Den sistnämnda gruppen är alltså ungdomar som var jämnåriga med de som har slutfört gymnasieskolan men de har avslutat sina gymnasiestudier i förtid. Den gruppen delas in i tre grupper: ungdomar med studiebevis med färre än 2 500 poäng alternativt varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2 och ungdomar som varit registrerade i högst år 1. Det kan ha gått olika lång tid sen de lämnade gymnasieskolan. I tabell 4 redovisas denna population per kön och programtyp.

Tabell 4. Ungdomar som slutförde gymnasieskolan läsåret 2017/18, alternativt påbörjat gymnasiestudier och födda 1999, per programtyp.

	Totalt	Kvinnor (andel %)	Män (andel %)
Slutfört med examen	72 885	50,3	49,7
<i>Därav yrkesprogram</i>	22 883	40,7	59,4
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	50 002	54,7	45,3
Slutfört med studiebevis på minst 2 500 poäng	7 551	39,4	60,6
<i>Därav yrkesprogram</i>	2 959	38,8	61,2
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	4 592	39,9	60,1
Studiebevis med färre än 2500 poäng eller högst år 3	8324	44,7	55,3
<i>Därav yrkesprogram</i>	3669	41,0	59,0
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	4655	47,7	52,4
Registrerade i högst år 2	2181	42,4	57,6
<i>Därav yrkesprogram</i>	1273	41,1	58,9
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	908	44,3	55,7
Registrerade i högst år 1	1734	43,8	56,2
<i>Därav yrkesprogram</i>	1189	42,9	57,1
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	545	45,9	54,1

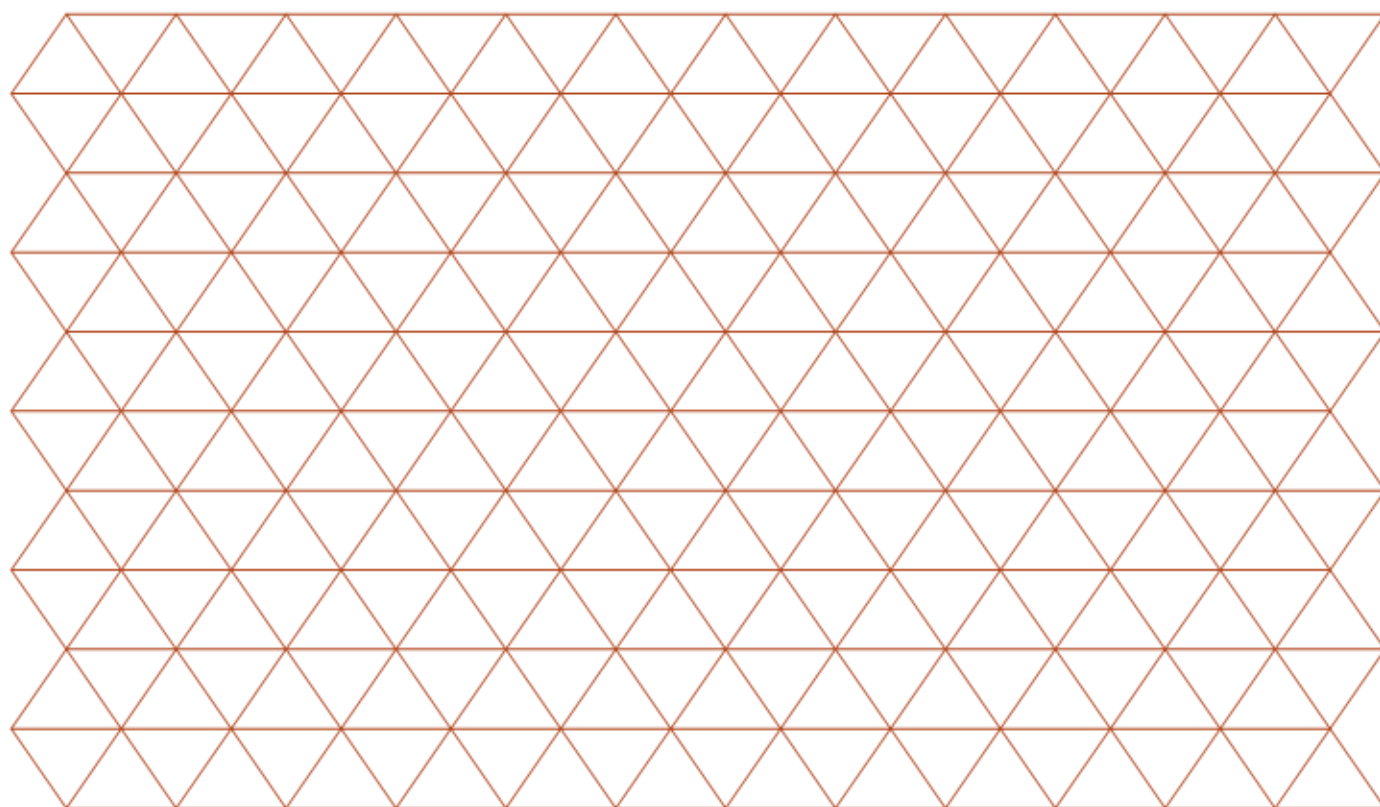
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A

Bilaga 3 Fullständiga kategorinamn för bransch

Nedan redovisas bransch utifrån definitionen enligt SNI 2007 (2-ställig kod), en standard för svensk näringsgrensindelning. Uppgifterna hämtas ursprungligen från SCB:s LISA-register.

Fullständiga kategorinamn:

01	Jordbruk, skogsbruk och fiske
02	Tillverkningsindustri; gruvor och mineralutvinningsindustri
03	El-, gas- och värmeverk; vatten- och reningsverk; anläggningar för avfallshantering, återvinning och sanering
04	Byggindustri
05	Handel; serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar
06	Transport- och magasineringsföretag
07	Hotell och restauranger
08	Informations- och kommunikationsföretag
09	Kreditinstitut och försäkringsbolag m.m.
10	Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare
11	Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik; företag inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
12	Civila myndigheter och försvaret
13	Utbildningsväsendet
14	Enheter för vård och omsorg, socialtjänst
15	Enheter för kultur, nöje och fritid; andra serviceföretag m.m.
99	Okänd bransch

Skolverket

www.skolverket.se